

Висновки. Отже, працюючи з сім'ями вимушених переселенців, потрібно приділяти увагу та глибоко пропрацьовувати проблеми і переживання з кожним членом родини. Позитивним наслідком цієї роботи стане спроможність людини самостійно вирішувати і долати труднощі, що будуть з'являтися у її новому житті.

Список використаних джерел:

1. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога: навч. посіб. К.: Видавничий Дім Слово. 2008. 240 с.
2. Особливості соціально-педагогічної роботи з переселенцями в Україні: реалії та перспективи. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Сер. : Соціально-педагогічна. 2015. Вип. 24. С. 71-83.
3. Харченко С. Я., Краснова Н. П. Робота соціального педагога з сім'ями. Х: Основа. 2012. 111 с.

***Катерина Владімірова,**
здобувачка другого(магістерського) рівня вищої освіти,
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології,
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»(м. Полтава)*

*Науковий керівник: **Наталія Краснова,**
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки,
Державний заклад «Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка»(м. Полтава)*

СУЧАСНІ ФАКТОРИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Постановка проблеми. Соціалізація дітей дошкільного віку є однією з найважливіших соціально-педагогічних проблем. Цей процес відбувається впродовж усього дитинства, але саме в дошкільному віці він набуває особливої ваги.

Соціалізація означає адаптацію дитини до соціального середовища у якому вона живе. Цей процес включає у себе формування у дитини соціальних навичок, цінностей, норм поведінки та культури, ставлення до

інших людей та до себе самої, взаємодію дитини зі світом, формування її особистості. Дошкільний вік є критичним періодом для формування цих навичок, оскільки саме в цей період дитина найбільш вразлива та відкрита до впливу зовнішнього середовища. Дошкільний вік є також найбільш сприятливим для соціалізації, оскільки діти знаходяться у процесі формуванні своєї особистості і поглядів на світ. Від успішності соціалізації у дошкільному віці залежить подальше ставлення дитини до навчання, суспільства та людей навколо неї.

Проблему соціалізації особистості досліджувала значна кількість соціологів та соціальних педагогів, серед яких варто зазначити: Е. Дюркгейма, Т. Парсонса, Д. Дьюї, Дж. Міда, У. Томаса та ін. Різні аспекти соціалізації дитини розглядала Бурова А., яка визначила особливості соціалізації дитини у процесі її ігрової діяльності; Кириченко О. та Литвишко О. вивчають вплив сімейного виховання на процес соціалізації дитини; Рожко-Павлишин Т. у своїх наукових доробках наголошує на необхідності співпраці дитячих садків та батьків дитини з метою надання дитині якісної допомоги у процесі її соціалізації.

Незважаючи на численну кількість праць науковців, присвячених проблемі соціалізації особистості у дошкільному віці, зазначена проблема продовжує бути актуальною та потребує подальшого вивчення. Особливої уваги при цьому потребує дослідження умов та факторів, від яких залежить успішність процесу соціалізації дитини.

Виклад основного матеріалу. Соціалізація дітей дошкільного полягає в підготовці дітей до життя в суспільстві та їхньому включенні в нього. У процесі соціалізації діти засвоюють соціальні норми, цінності, традиції та правила поведінки, які необхідні для того, щоб стати успішними учасниками соціального життя [1, с. 46]. Серед основних факторів, які впливають на процес соціалізації дітей дошкільного віку, науковці виділяють: *сімейне оточення* – батьки та інші члени родини є головними факторами, які впливають на формування основних цінностей та навичок у дитини [3, с. 69]; *дитячий садок* – у дошкільних навчальних закладах дитина отримує можливість взаємодіяти з іншими дітьми та дорослими, набувати нові знання та вміння [5, с. 697]; *суспільне середовище* – соціальне середовище, у якому дитина живе, також має великий вплив на її соціалізацію [1, с. 56].

Дошкільний заклад відіграє важливу роль у процесі соціалізації дітей, бо саме тут дитина вперше стикається з груповим життям та взаємодією з іншими дітьми. В цьому віці формується своєю особистістю дитини, здобуваються навички спілкування та встановлюються соціальні зв'язки з оточуючим середовищем [1, с. 74].

Окрім дошкільної освіти у процесі соціалізації дітей дошкільного віку важливу роль відіграє також родина. Батьки є першими вчителями для дітей та мають великий вплив на їхні соціальні навички та поведінку. У родині дитина засвоює основні соціальні норми та цінності, навчається спілкуванню з іншими людьми та розвиває свою особистість. Батьки повинні створювати для дітей сприятливе соціальне середовище, де вони могли б вільно висловлювати свої думки та почуття, розвивати емоційну сферу та виховувати позитивні соціальні якості, такі як толерантність, взаємоповагу та допомогу [3, с. 70].

Також важливою складовою процесу соціалізації дітей дошкільного віку є взаємодія з оточуючим середовищем. Дитина має усвідомлювати свою приналежність до соціальної групи та вміти адаптуватися до різних соціальних ситуацій. У дошкільному віці діти засвоюють соціальні норми та правила поведінки в громадських місцях, навчаються спілкуватися з представниками різних соціальних груп та розвивати емпатію до інших людей.

Для вирішення проблем соціалізації дітей дошкільного віку необхідні оптимальні умови для їх виховання та розвитку. До цих умов можна віднести: створення сприятливого середовища для дітей у сім'ї, дитячому садку та найближчому оточенні [1, с. 60]; розвиток програм і методик виховання та навчання для дітей дошкільного віку, які сприяють їх соціалізації; підтримку батьків у формуванні правильного підходу до виховання дітей та допомога їм у розвитку соціальних навичок і цінностей у дітей [2, с. 59]; розвиток співпраці між сім'єю, дитячим садком та суспільством, що допоможе забезпечити оптимальні умови для соціалізації дітей дошкільного віку [5, с. 700]; розвиток культури міжособистісних відносин, сприяння взаємодії між дітьми та дорослими; розвиток мистецтва та культури у дошкільних навчальних закладах, що допоможе дітям розвивати емоційну, креативну та культурну компетенції; підтримку та стимулювання ігрової діяльності у дітей, яка сприяє

формуванню соціальних навичок та розвитку уяви і креативності [4, с. 150].

Соціалізація дітей дошкільного віку є дуже важливим етапом їх розвитку, який визначає їхні подальші можливості для соціальної адаптації та успіху в житті. У цьому процесі важливу роль відіграють батьки, вихователі та соціальне оточення дитини.

Батьки допомагають дітям розвивати соціальні навички та уміння у спілкуванні. Важливим є навчання соціальним нормам та цінностям, які панують у суспільстві, адже саме у сім'ї закладаються основи характеру формуються основні риси суспільної поведінки, погляди на певні ситуації, вміння приймати участь у суспільному житті.

Дошкільний заклад відіграє дуже важливу роль у процесі соціалізації дошкільників. Основне завдання вихователів полягає у створенні сприятливих умов для соціальної взаємодії між дітьми, що може бути досягнуте за рахунок проведення різних групових та індивідуальних занять, які сприяють розвитку соціальних навичок та умінь дітей. Важливим завданням вихователів є також формування у дітей елементарних знань та уявлень про толерантність, ввічливість та їх важливість у суспільстві при взаємодії з іншими людьми, розуміння, що всі люди різні, вміння доброзичливо ставитися до інших для мирного співіснування.

Висновки. Таким чином, соціалізація дітей дошкільного віку є важливою соціально-педагогічною проблемою, яка потребує комплексного підходу та співпраці між родиною, дитячим садком та суспільством. Важливо надати дітям можливість набувати соціальні навички та цінності, забезпечити успішну адаптацію, розвиток та самореалізацію, які допоможуть їм стати повноцінними членами суспільства.

Список використаних джерел:

1. Ільєнко О. І. Соціалізація особистості. Київ : Основи, 2012. 200 с.
2. Кириченко О. В. Батьківство як соціально-психологічний феномен. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2018. № 23. С. 58-62.
3. Литвишко О. М. Соціалізація дітей дошкільного віку у сім'ї. *Формування професіоналізму фахівця в системі безперервної освіти*: зб.

наук. праць за матеріалами VII Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 20-21 квітня 2017 р. Київ : Міленіум, 2017. С. 69-71.

4. Литвишко О. М. Сутність соціалізації особистості старших дошкільників у ігровій діяльності. *Актуальні питання сучасної педагогіки: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2015. С. 150-152.

5. Рожко-Павлишин Т. А. Взаємодія з сім'єю – пріоритетний напрям діяльності закладу дошкільної освіти. *Молодий вчений*. 2008. № 11. С. 697-701.

*Мар'яна Гарбовська,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 231 Соціальна робота,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка*

*Науковий керівник: Мар'яна Клим,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки
та корекційної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка*

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ У ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Постановка проблеми. У перспективі еволюції соціальних очікувань і нових викликів у сфері соціальної роботи важливим напрямком може стати соціальне консультування – професійна діяльність і нова освітня спеціальність. Це поле відкрите до нових способів розуміння соціальної діяльності як консультативної діяльності, що стимулює власну активність індивідів та груп ризику в їхньому життєвому середовищі. Консультування в широкому розумінні спрямоване на досягнення більш задоволеного життя, вирішення специфічних, індивідуальних та групових проблем, прийняття освітніх та трудових рішень та управління особистим життям під час навчання, роботи та інших ситуацій, а також боротьба з кризою чи внутрішніми конфліктами та вдосконалювати стосунки з іншими.